

Főszerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Felelős szerkesztő:
Martzy Mihály
Laptulajdonos a
CORVIN
Lapkiadó Rt. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali tör-
vényes bej. sz. 85.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
**Dr. VUCHETICH
ENDRE**
és **Dr. VÁRNAY
ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Erkölecsi válság?

A társadalmi élet jelenségeit figyelve az egyes társadalmi rétegekben, a jöszeműek a tagozódás, helyesebben az összetartás külső hiányain kívül észreveszik azokat a belső tüneteket is, amelyek az egész társadalmi építményt gyengítik és támadják. Vannak, akik erkölcsi válságot állapítanak meg, és anélkül, hogy a kelleténél sötétebb képet festenénk a válságról, rá kell mutatnunk népi életünk olyan tüneteire, amelyek elgondolkoztatnak minden felelősséget érzőt.

Népközösségi vezetőink nem ok nélkül fakadnak ki a népközösség tagjainak közömbössége ellen. Sokan csak egyéni érdekeik szempontjából tartják szükségesnek a népközösség szervezését. Sokan nem is tagjai ennek a szervezetnek, akik pedig anyagi szerény hozzájárulásukkal fenn is tartják a szervezetet, igen keveset érdeklődnek a szervezet nehézségeinek, akadályainak az okai iránt.

Igazi szívósságot kívánó munkára rendszerint csak néhány lelkes ember vállalkozik, a többség, a tömeg nehezen mozdítható. Pedig észre kellene vennie azokat az összefüggéseket, amelyeknek a figyelembe vétele nélkül igazán szerves munka nem végezhető. Mindazok, akik városban, vagy falun, nagyobb vagy kisebb területen a népi vezetés terét hordozzák, egyöntetűen vallják, hogy munkájukhoz nem kapják meg a vezetettek részéről azt a lendítő erőt, amelynek hiányában a vezető is ellankad, kedvét veszti, bátoritlaná és bizonytalaná válik, és rontva szívót el föltöte a közöny.

A falusi nép maga a legközömbösebb. De nem ott van a legnagyobb baj, hogy a valósággal ennek a népek az érdekeiben fáradó szervezettel nem sokat törődik, hanem ott, hogy a falu maga mint népi és társadalmi egység bomladozik. A falu ifjúsága félszemmel mindig a városra tekint. A falu leányai és ifjai a városba kíváncsognak. Amint csak lehet, elhagyják az ősi fészket. Könyvebb, de valójában szórakoztatóbb életmódot keresnek. Levetik az ősi, szép viseletet a városban, mert még a látszatát is el akarják kerülni annak, hogy faluról jöttek az imént, de levetik a belső lelki tartalmat is, az ősi hit szeretetét, a tiszta magyar beszédet, a hűséget és tisztaságot. Mire észre térnének, már benne vannak a városi élet mocsaras részében. Falusiak már nem maradhatnak, városiakká még nem fejlődhetnek. Az ilyenek elszakadnak nemcsak a falutól, hanem a családtól is, és erkölcsi lassu haldoklásukat segíti az idegen fajokkal való, legtöbbször törvénytelen keveredésük.

Ezeket a fiatal falusiakat csalogatja a gyár, talán még inkább a mozi, az utcai hullámlás, a szórakozás és a változatosság vágya. Amit keresnek és amivel a küszködő otthon segíthetnek, azt városi lim-lomra váltják, végül is sem anyagi életüket megalapozni, sem erkölcsi mivoltukat megtartani nem tudják. Az u. n. Landflucht megakasztása, szükített mederbe szorítása már az első világháború óta kormányzati gond és a társadalmi egyensúly kérdése.

A városi fiatalok életsemélye sem olyan, hogy a jövőért aggódó lélek örvendezhetne fölötte. Egyházaink védőszárnyai alól hamar kikerülve, kevesen váltják valóra a buzgó egyesületi életben tanultakat. Olykor szegénykeze is az előbb hallott és vallott elvek félre dobása miatt, röpké örömeik után futnak. Istennek szent nevét olvkor még áhitattal ejtik ki a mind ritkábban lát-

gatott templomokban, de szívükben már nem lakozik az Isten. Alig néhányban van meg a tiszta, munkás, áldozatos élet után a vágy, a nagy többség a divatos áramlatokkal szívesen sodortatja magát és a mának élve elfelejti, hogy egyházi és népi közösségek tartozik, amelynek léteért felelős. Sok köztük a kevély, a cicomáért élő-haló, a hiu, a könnyű. Szép nyelvünket szükségtelen idegen szavakkal csufítják és valósággal az egyéni jog megsértését látván abban, hogy néha figyelmeztetjük őket az anyanyelv tisztaságának szent törvényére, szerkezetében is rontják-bontják egyetlen igazi kincsünket, amikor az idegen szövegeket minden megfontolás nélkül használják.

Még az ipari munkásság soraiban látni leginkább az elvek szerint való élet jegyeit. Ismerik nehéz sorsukat, de tudatosan vállalják a szabadabb, a szociálisabb jövőre bizó reményében. A fiatalabbak azonban ugyanabba az áramlatba vetik magukat, mely a pillanatnyi öröm és kielégülés követelményeit hirdeti. Erkölcsi gátlás köztük még annyi sincs, mint a falusiak között, akiket még köt valamelyest a hagyomány. És mindenütt a könnyű meggazdagodás heves vágya. A rendszeres, állandó ütemű munkát szívesen cserélik fel tanultabb és tehetősebb ifjaink a vakmerő gazdasági játékokkal és igazán nem irigylik a komoly hosszadalmas munkában élőket és az ezzel járó esetleges lassu svarapodást, hanem kockázatos vállalkozásokkal gyorsan szerzett aranyhegyekre óhajtanak felrugtatni

csak azért, hogy minél vigabban élhessenek.

Folytathatnánk ezt az erkölcsi porolást, de inkább azt akarjuk, hogy hangsúlyozzuk a csakugyan meglévő erkölcsi válsággal összefüggően azt, hogy ezek a tünetek sem csüggőteggé, sem reménytelenné nem tehetik azokat, akik szívükben horják isteni és emberi parancs szerint néptik sorsáért a felelősséget. Van sok bátorító, biztató, sőt fel-emelő tünet is. Ami súlyosabb s értéke-
sebb, az mélyebben van, maradandóbban. A nagy vihar a szemetet sodorja fel előbb és ezt a szemetet látjuk legelőbb örült kavardásban. A vihar derék törzseket is ledönt, valódi értékeket is elpusztíthat, de ami igazán súlyos és érték, az megmarad és a vihar legelőbb a szemetet sodorja el végkép.

Ejtszakai tengeri ütközet a hollandi partok előtt

Nyolc amerikai hadosztályt vontak össze Spanyol-Marokkó határán — Cardenas washingtoni spanyol nagykövet jelentést tesz Francónak — Róma cáfolja az olasz főparancsnokságban történt változások híret

Megszakadtak a diplomáciai kapcsolatok Bulgária és a Szovjetunió között?

Amióta a tuniszi csata elődte kétségelenné vált, mindenfelé megélnéült a diplomáciai tevékenység. A tuniszi harcok megszűnése után a világ közvéleménye feszült érdeklődéssel kíséri a politikai arcvonalon folyó gigászi küzdelmet, mely arányaiban és tervezett kihatásaiban egy nagy fegyveres ütközet kibontakozásához hasonló. Tengelyrészről rámutatnak arra, hogy a német—olasz—japán háromhatalmi tömb egységét az afrikai háború kimenetele sem bonthatta meg s a szövetségesek elszámították magukat, amikor Olaszország összeroppanásában reménykedtek. Olasz részről külön, nyomtatékosan aláhúzzák ezt a megállapítást. A Giornale d'Italia tegnapi vezércikke ebben a mondatban jelöli meg Róma álláspontját: „Habozás nélkül — a végős győzelemig”.

A szemlések

A tokiói Shimbun a semleges államokra gyakorolt brit—amerikai diplomáciai nyomást teszi szóvá. A lap szerint jelenleg különösen Spanyolország irányában nyilvánulnak meg London és Washington diplomáciai erőfeszítései, melyeknek a tuniszi háború befejezése óta katonai vonatkozásban is nyomatékot adtak azzal, hogy Spanyol-Marokkó határán nyolc amerikai hadosztályt vontak össze. Az USA és Anglia figyelmének középpontjában állanak a Baleáriszigetek is. Egy ásszaboni DNB-jelentés közli, hogy Cardenas washingtoni spanyol nagykövet jelentéstételre Madridba utazott. A brit sajtó és rádió ismét megindította az „idegek háborúját” Spanyolország ellen. A Times azt írja, hogy Franco legutóbbi beszédét „hüvösen” fogadták Londonban, más angol lapok pedig hangoztatják, hogy a spanyol államot nem úgy beszélt, mint egy semleges politikust, hanem rokon-szenvről tett tanúságot a tengelyhatalmak iránt. A brit rádióállomások — bár nem tesznek említést Spanyol-Marokkóról és Gibraltárról — egyre nyilvánvalóan céloztak arra, hogy az afrikai háborús fejlemények és az európai invázió nagyfotosságú következményekkel járhatnak Spanyolország számára. A japán lap befejezésül annak a véleményének ad kifejezést, hogy a „tulbecsült, átmeneti jellegű esemé-

nyek” nem befolyásolhatják Franco kormányát és Spanyolország továbbra is „megőrzi” tisztánlátását a háború tekintetében.

Europ megrohanása

Churchill brit miniszterelnök washingtoni megbeszéléseinek a semleges sajtóban is élénk visszhangja van. A svéd lapok a Washingtonból érkező híreket egyidejűleg közlik azokkal a tudósítósokkal, melyek a közel — és középkeleti brit parancsnokok és diplomaták e héten tartott négynapos kairói értekezletéről számolnak be. A kérdés ma az, — állapítják meg Stockholmban — vajjon a jövő katonai hadműveleteket a szövetségesek kezdeményezik-e és hol. Van oly svéd felfogás, mely szerint Olaszországot közvetlenül algha támadják meg, mert ehhez rendkívül nagy hajóterre lenne szükség és számos más nehézsége is van az itáliai rajtaütésnek. A figyelem Délyugat-és Délkelet-Európa felé terelődik: a gibraltári „hidfő” és a Balkán felé.

Svéd katonai szakértők továbbra is hangoztatják, hogy Németország szándékai kiemezhettek: „passzív magatartása mögött új, súlyos csapatok előkészítése rejthetnek, mely arra kényszerítheti a szövetségeseket, hogy csak vitatott támadó terveiket megváltoztassák”. Churchill brit miniszterelnök, — a DNB, diplomáciai munkatársának megállapítása szerint — Washingtonban célzást tett erre, amikor

azt mondotta, hogy „Angliával szemben az invázió veszélye mindaddig fennáll, amíg Hitler és a hitlerizmusd nem kényserítik feltétel-nélküli megadásra”.

Churchill amerikai tárgyalásai egybéként az angol sajtó „a megszállt Európa elleni nagy támadás előjátékának” tekinti, hangoztatván, hogy az angol—amerikai—szovjet együttműködés kiszélesítésére van szükség. „Bármit is határoznak Washingtonban — írja a Daily Express — számolni fognak Moszkva igényeivel. A jövőn Sztalin kéjege épp úgy felismerhető lesz, mint Roosevelté és Churchillé”. A szovjet ország — lengyel vizsgálóra kiterve ugyan — a lap rámutat arra, hogy „a két kormány skazitása ma csak hátrányt jelent. De holnap végzetes lehet”. A Yorkshire Post az európai partraszállás előfeltételének a szovjet offenzíva megindítását tekinti.

Bizonyára nem a véletlen műve, hogy míg Churchill a Fehér Házban tárgyal, Litvinov utban van Moszkva felé. Benes volt csehszlovák köztársasági elnök pedig, — akit egy berlini jelentés, a Szovjet „temetkezési vállalkozójának” nevez — a Fehér Ház árnyékában keveri a kártyáit. Mennél mozgalmassabb a diplomáciai élet, annál zövevényesebbek utjai s ma csak annyit állapíthatunk meg, hogy nagy dolgok készülnek. Rövid időn belül bizonyára fény derül ma még a kulisszák mögött folyó nagy erőfeszítésekre.

(—r)

A politikai arevonal

Berlinben nem nyilatkoznak a szovjet—bolgár viszony újabb fejleményeiről

Berlin. (Europapress). A Wilhelmstrasse mértékadó körében nem erősítették meg azokat az értesüléseket, melyek szerint a Szovjetunió és Bulgária között megszakadtak a diplomáciai kapcsolatok.

FILOFF JELENTÉST TETT AZ URALKODÓNAK

Szófia. (Transkontinent Press). Filoff bolgár miniszterelnök és külügyminiszter kihallgatáson jelent meg Boris királynál és jelentést tett az uralkodónak.

LELKESEN ÜNNEPLIK BORIS KIRALYT

Szófia. Bulgaria tegnap ünnepelt meg Boris király nevenapját. A lapok lelkes cikkekből méltatják a királyt, aki trónralépésétől kezdve mindenkor az ország és a bolgár nemzet érdekében munkálkodott. Megemlékeznek róla, hogy Boris király körültekintő politikájának köszönhető, hogy Bulgaria visszakapta ősi területeit és sok százezert bolgár visszakérült az anyaországba. Végül kiemelik a cikkeket Boris királynál

a bolgár—német fegyverbarátsághoz való ragaszkodását.

A TÖRÖK KÜLÜGYMINISZTER KÜLPOLITIKAI NYILATKOZATA
Isztanbul. (DNB). Az isztanbuli egyetem mellett létesített nemzetközi jogi intézet megnyitásának ünnepségén Menemencsoglu török külügyminiszter kétezer meghívott személyiség

Spanyolország washingtoni nagykövete jelentést tesz Madridban

Lisszabon. (DNB). Cardenas washingtoni spanyol nagykövet az Egyesült Államokból jövet Lisszabonba érkezett.

A spanyol diplomata rövid időt töltött a portugál fővárosban, majd folytatva útját Madrid felé, ahova jelentés-tétel céljából utazik.

NÉMET VÉLEMÉNY BENES SZEREPÉRŐL

Berlin. Benes volt csehszlovák köztársasági elnök washingtoni tartózkodásával kapcsolatosan német körök megjegyzik: A levitelt Benes igyekszik megint előtérbe juttatni. Ebben bizonyos körök támogatják is, Benes hír szerint most arra törekszik, hogy a Szovjetunió és a lengyel emigráns kormány közötti vitában közbenjáró szerepet töltsön be és a két fél számára valami elfogadható megoldást találjon. Természetes, hogy ezt nem önzetlenül celekszi, hanem azt a kellemetlen helyzetet, amelybe a lengyelek jutottak, próbálja a maga számára hasznosítani. Benes washingtoni tevékenysége azt mutatja, hogy ezzel is keresi a Szovjet barátságát, amelyet már-már elvesztett. Német körök megjegyzik még, hogy Benes a „temetkezési vállalkozó” szerepét játssza olyan tervek tekintetében, amelyeket a Szovjetunió el akar temetni, vagy már el is temetett.

előtt beszédet mondott. Menemencsoglu nyilatkozott Törökország külpolitikájáról is.

Berlin. A német távirati iroda jelentése szerint Berlinben rendkívüli figyelmet keltett Menemencsoglu külpolitikai nyilatkozata; német körökben hangoztatják, hogy a török külügyminiszter nyilatkozatának jelentősége a mai helyzetben félreérthetetlen.

BENES IS KÖZVETIT A SZOVJET—LENGYEL VISZÁLYBAN

Berlinben azt hiszik, hogy a Sztalin-nal való tárgyalásokon Benesnek nagy szerepe lesz, mert a volt csehszlovák államelnök Sztalin „kedvelt személyisége”. Benes fog közvetíteni a londoni emigráns lengyel kormány és a Szovjet-szövetség viszályában, melyben — berlini vélemény szerint — a bolsevisták igényeivel szemben az angol—amerikai egyetértést már most leszögezték.

A kölcsön- és bérbeadás törvényének most kidolgozás alatt levő szövegét, amely a Szovjet részére több előnyt biztosít, Berlinben a bolsevistáknak nyújtott újabb szolgáltatás jelenék tekintik. Az angolszászok ugyanis jövődó terveikhez mindhárom meg akarják

Davies nagykövet a Roosevelt—Churchill—Sztalin találkozó előkészítésére utazott Moszkvába

Berlin. (Rador). A német külügyminisztériumba érkezett jelentések szerint Davies nagykövet, Roosevelt kiküldöttje utban van Moszkvába, hogy átadja Sztalinnak az elnök külön üzenetét.

Ezzel kapcsolatban Berlinben érdeklődéssel veszik tudomásul azokat a híreszteléseket, amelyek egy Roosevelt—Churchill—Sztalin találkozóról szólnak. Tekintve, hogy egy ilyen találkozónak mind Roosevelt, mind Churchill nagy

jelentőséget tulajdonít, a Wilhelmstrassen megjegyzték, nincsen kizárva, hogy Davies megbízatásai közé tartozik a régóta óhajtott találkozó előkészítésére a puhatolózás.

NÉMET ALLÁSFOGLALÁS CHURCHILL NYILATKOZATAIVAL SZEMBEN

Berlin. A német távirati iroda diplomáciai tudósítója részletesen foglalkozik Churchill angol miniszterelnök amerikai tartózkodása során tett nyilatkozataival. Az angol kormányfő mindenképp azt hangoztatta, hogy Angliával szemben az invázió veszélye mindaddig fennáll, amíg Hitler és a hitlerizmust nem kényszerítették feltétel nélküli megadásra. Európában a halálos harc ideje közeledik — mondotta Churchill, akinek szavai bizonyos lehangoltságot keltettek azon győzelmi öröm után, amely a tuniszi siker után a szövetségesek táborában urrá lett. Ugy látszik a szövetségesek időközben reagáltak arra, hogy még mindig megmaradt a meglepetés lehetősége, amely őket a tengelyhatalmak részéről érheti. Biztosra kell vennie Churchillnak is, hogy egy esetleges ugrás a kontinensre, halálos lenne arra nézve, aki ilyen kísérletre vállalkozik. A német távirati iroda diplomáciai tudósítója végül megállapítja, hogy Churchill amerikai beszéde kísérlet volt azon túlzott várakozások lecsökkentésére, amelyeket az angol és amerikai szövetségesek táborában a tuniszi eseményekhez fűzték.

UJABB ROOSEVELT LEVEL SZTALINNAK

Genf. (DNB). A newyorki rádió közölte, hogy Leahy tengernagy a közeljövőben Moszkvába utazik, hogy személyesen adja át Sztalinnak Roosevelt elnök írásbeli üzenetét.

Jelentéseink a harcokról

Szardínia keleti partjainál heves légi küzdelemben két ellenséges gépet lőttek le az olaszok

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harcok a Kubán-hídfőnél gránátos csapatok egyik helyi támadó vállalkozásánál a bolsevisták több állását ártórték és közben egy ellenséges erőcsoportot megsemmisítettek.

A német haderő nehéz tüzérsége a Ladoga tó felé és Leningrád előtt folytatta a vasúti és ipari telepek eredményes bombázását.

Bone kikötő területét az elmúlt éjtszaka német harcú repülőgépek megtámadták. Egy tartályhajót elsüllyesztettek és egy közepes nagyságú kereskedelmi hajót bombatalálattal megromgáltak.

Ellenséges repülőgépkötelek tegnap behatoltak a megszállott nyugati területre és az északnémetországi partvidékre. Bombatalátok folytán Kiel városában és néhány belga helységben, köztülük Antwerpen városában is, a lakosság veszteségeket szenvedett. Ezeknél a támadásoknál 30 ellenséges repülőgépet megsemmisítettünk. Ezek között 14 négymotoros északamerikai bombázó repülőgép volt. 7 német vadászrepülőgép elveszett.

A haditengerészet biztosító harcú kötelékei május 14-re virradó éjtszaka a

németalföldi partvidék előtt ellenséges tengeri hadierővel folytatott ütközetben elsüllyesztettek egy angol gyorsnaszadót, két további gyorsnaszadót pedig felgyújtottak. A német hajóknak veszteségük nem volt.

Az olasz hadijelentés

Róma. (Rador). Az 1085-ik számú olasz hadijelentés:

Bone északafrikai kikötő ellen intézett éjtszakai német légitámadás alkalmával elsüllyesztettek egy közepes nagyságú kereskedelmi gőzöst.

Az ellenség a pénteki nap folyamán Civita Vecchia, Palermo, Sassari és több más szardíniai helységet bombázott. A lakosság köréből halottakat jelentenek; épületkárok keletkeztek, különösen Civita Vecchiában. A légvédelmi tüzérség Szardínia szigete felett kilenc, Palermo környékén pedig két repülőgépet semmisített meg.

Szardínia keleti partjai felett az olasz vadászrepülőgépek egy ellenséges légi alakulattal csaptak össze s abból két, egyenként kéto-

Róma cáfolja új véderő-főparancsnokság létesítéséről keringő híreket

Róma. (DNB). A svájci lapok a New York Times jelentését közlik, amely szerint az olasz császár- király és Mussolini vezetés alatt kizárólag tábornagyokból álló új véderő-főparancsnokság létesült Olaszországban. Híletékes olasz körökben a hírrel kapcsolatban kijelentették, hogy az értesítés teljes egészében kitalálás, mert a haderő főparancsnokságában bekövetkezett minden változást eddig hivatalosan nyilvánosságra hozták.

„HABOZÁS NÉLKÜL — VÉGSŐ GYŐZELEMIG”

Róma. (Stefani). A Giornale d'Italia, hosszabb cikket közöl, melynek címe: „Habozás nélkül — a végső győzelemig.” A cikk szerint az olasz szenátus határozatának, amellyel a katonai költségvetési közfelkiáltással elfogadta, az a jelentősége, hogy az egész olasz nemzet továbbra is minden erejét a győ-

zelem szolgálatába állítja. Az afrikai események csak fokozódó hatással voltak az olasz nép tömörülésére és az arcvonal megerősödésére. Az ellenség meggyőződhet arról is, hogy a légi terror-támadások nincsenek riasztó hatással, hanem közelebb hozzák egymáshoz az embereket és növelik elszántságukat. Olaszország belsőleg sohasem omlik össze. Az olasz nép minden ereje, akarat, elszántsága és munkája mindenkor a győzelem szolgálatában áll, — hangoztatja a római lap.

FINNSORSZÁG MEGEMLEKEZTE HŐSÉRIŐL (Helsinki). Finnország vasárnap ünnepi meg országzszerre a hősök napját. Az ünnepség központja Jokiominen falu lesz, amelynek a két háboru alatt aránylag legtöbb áldozata volt. Az ünnepségen megjelennek Rytiköztársasági elnök, Linkomies miniszterelnök, Mannerheim tábornagy és a kormány tagjai. Az ünnepi beszédet Linkomies mondja.

toros repülőgépet elpusztítottak.

A hadijelentés kiegészítéséül közlik, hogy a bombázott helységek közül Civita Vecchiában 29 halott és 150 sebesült, Sassariban és környékén 14 halott és 40 sebesült, Santa Catarinában 3 halott áldozata volt a pénteki támadásnak, Palermóban az áldozatok számát még nem állapították meg.

AZ OLASZ URALKODÓPAR A BOMBÁZOTT CIVITA VECCHIÁBAN

Róma. (Stefani). A Civita Vecchia ellen intézett ellenséges légitámadás után az olasz király és királyné, minden előzetes bejelentés nélkül a bombázott városba érkezett. A lakosság nagy ragaszkodással és melegséggel üdvözölte az uralkodópárt.

KILENCSVENNÖT TENGERALATTJÁRÓT SÜLYESZTETTEK EL A FÖLDKÖZTENGERTEN AZ OLASZOK

Róma. (Rador). A Földközi-tengeren tevékenykedő olasz haditengerészeti és légi erők harmincöt hónap leforgása alatt kilencvenöt ellenséges tengeralattjárót süllyesztettek el, — jelent a Stefani-iroda.

Anyák-napi ünnepélyek

ARADON

Vasárnap, május 16-án délután 6 órakor az aradi evangélikus templomban az anyák napja alkalmából vallásos ünnepélyt rendeznek. Az igét Ponyciczky László sannicolaumarei-nagyszentmiklósi esperes-lelkész hirdeti. Ezenkívül lesznek szavalatok és énekszámok is.

Május 16-án, vasárnap délután 6 órakor az aradi belvárosi református templomban is anyák-napi műsoros ünnepélyt rendeznek. A bensőséges ünnepélyre az egyház szeretettel hívja meg az érdeklődőket.

TIMISOARA-TEMESVÁROTT

A timisoarai-temesvári református templomban a ma, vasárnap délután 5 órai istentisztelet keretében az anyákról emlékeznek meg. Imádkozik Nits István fratellai-ujkissodai református lelkész, igét hirdet Debreczeni István. Az ünnepély sorrendjének első részében az elemi és alsó középsikolások fiúk és leányok működnek közre, a második részben pedig a felső középsikolások tanulók és az ifjúsági egyesület tagjai. A műsor a következő: 1. Gáspár Eszter szavalja S. Nagy Emma „Anyám” című költeményét, 2. Kiss Imre ifjúsági elnök hegedűn előadja Godard „Bölcsödalt”-át, orgonán kíséri: özvegy Kovács Gézáné, 3. Tereh G.: „Anyák napjára”, szavalja Belényesi Rózi, 4. Enekel a leánygyerekek, orgonán kíséri Fazakasné Szabó Erzsébet, 5. György V.: „A második asszony”, szavalja Schmidt Edit, 6. Tereh G.: „Temetés”, szavalja Egri Ferenc. A befolyó önkéntes adományokat a sokgyermekes anyák segélyezésére fordítják.

AZ IDÉN IS ÖSSZEÜL A FULDAI KONFERENCIA. (Berlin.) A németországi római katolikus püspökök fuldai konferenciája ebben az esztendőben is összeül, előreláthatóan június elején. A konferencia vezetősége előzetesen Berlinben tanácskozik. (DNB.)

FINNSORSZÁG MEGEMLEKEZTE HŐSÉRIŐL (Helsinki). Finnország vasárnap ünnepi meg országzszerre a hősök napját. Az ünnepség központja Jokiominen falu lesz, amelynek a két háboru alatt aránylag legtöbb áldozata volt. Az ünnepségen megjelennek Rytiköztársasági elnök, Linkomies miniszterelnök, Mannerheim tábornagy és a kormány tagjai. Az ünnepi beszédet Linkomies mondja.

FEGYVERREJTEGETÉSÉRT ELÍTELT ARABOK PALESZTINÁBAN. (Ankara.) Jeruzsálemből érkezett hírek szerint az otáni haditörvényeszek fegyverrejtegetés miatt több arabot elítél. Más hírek arról számolnak be, hogy Palesztina déli részén a rendőrség letartóztatott két arabot, akik a brit csapatok használt vasúti vonalak ellen szabotázs-cselekményeket követtek el. (Stefani.)

INDIA EGYIK TARTOMÁNYÁNAK VOLT MINISZTERELNÖKÉT AGYON LŐTTEK. (Amsterdam). A brit hirteljesen jelenti, hogy az indiai Sind-tartomány volt miniszterelnökét pénteken reggel Sikapur városában agyonlőtték. (DNB.)

SZTRÁJKOLNAK AZ AMERIKAI TÁVIRÁSZOK. Madrid. A spanyol lapok egyesültállamokbeli tudósítói néhány nap óta semmi anyagot sem küldenek. Beavatott helyről ezzel kapcsolatban közlik, hogy a tudósítók munkája amiatt szakadt meg, mert Észak-Amerika távirószolgálatában sztrájk tört ki. (DNB.)

ARO, Arad TELEFON 24-45

Ma bemutató.

A német filmpar leghatalmasabb filmje

A hamis eskü

Szemhatár

Szélrózsa

HAVI SZEMLE címen indul meg Aradon egy új, keresztényi szellemű szépirodalmi és köznevelődési folyóirat. Végre! A felelős szerkesztő feladatát Molnár Árpád vállalja, a lap szerkesztő bizottságának tagjai: Fodor József (Timișoara-Temesvár), Olosz Lajos (Chisineu Criș-Kisjenő) és Vita Zsigmond (Aiud-Nagyenyed). Hosszu szünetelés után érthető kíváncsisággal várja mindenki az új folyóiratot, örömmel látván, hogy szellemi életünk alaposabb és bővebb megnyilatkozására végre lesz terünk. Junius elsőjére szeretnék a szerkesztők megjelentetni a Havi Szemlét. Az engedély már megvan, az előkészítés tüzetes munkája halad előre. Első sorban tollforgatóink kitarató és alapos munkájától függ a folyóirat borsza, de fenntartásához a műveltség táborára is szükséges. Erősen hiszünk, hogy várva-várt új folyóiratunk ki fogja elégíteni művelődésre, helyes tájékoztatásra vágyó olvasóinkat, akik örömmel vállalják majd előfizetésükkel az anyagi részt. Örvendező várakozás fogadja már most is az aradi Havi Szemlét.

KÖZEL SZÁZHÁRMINC ÉVE jelent meg először Eta Hoffmannak, a német romantikus irodalom egyik ósének, „Az ördög bájtala” című regénye — Medárdus barát hányatott életének különös története — de ma sem vesztett élelenségéből, érdekességéből. Feljegyezték Hoffmannról, hogy amikor ezt a regényt írta, éjszakákon át virrasztott feleségével, mert maga is rettegett a rémségektől, amelyeket írásában felidézett. Kolozsvári Grandpierre Emil fordította magyarra a regényt s most megjelent kiadásában Rónay György irt értékes bevezető tanulmányt.

AZ EMLÉKEK ELNEK, ható erői a mindenkori életnek, velük mennek az emberek, felidéznek az elmúlt életeket, jellemé várszólják a multat, szóval az emléket, nem valami holt dolog, hanem maga is élet. Ezt az igazságot akarta szemléltetni Reményik Zsigmond a Vig-szemlétházban bemutatott drámájában, „Az atyai ház”-ban. Egy férfi, aki sok évig messze, távolban élt, idegen országokban, hazatér az ősi házába, melyből valami büne miatt el kellett menekülnie. A ház elhagyatottan állt a sok év alatt, lakói, András családjának tagjai, meghaltak, a hazatérő családja egy régi híve fogadja. Kinyitja a régen zárt kaput, bevezeti a tékozló fiut, végigkalauzolja a szobákon és a szobáról-szobárájárás közben mindig eljátszódnak azok a jelenetek, melyek valaha ott lefolytak s melyekből kiderül a család története, ahogy András távolléte alatt az atyai házból lezajlott. A szerző a szindarabban is hű maradt írói multjához, műve láthatólag lelki ügye, eleven lelkiismeretről tesz tanúságot, a darabban az átlagostól eltérő akart adni s ez sikerült is neki. A darab újzerű, szokatlan, a bíráló Reményik javára írják, hogy magasabbra tűzött igényeket akart kielégíteni, csak azt sajnálták, hogy a műfajnak, a drámaírásnak nem ura a szerző. Sehöpflin Aladár szerint ezeket a dolgokat, ha már meg kellett írni, regényben kellett volna megírni.

SZINDBAD HALÁLA volt egyik utolsó műve Krudy Gyulának, akinek a neve is az édesbus ószt, a darvak méla költözését idézi. Szindbad azonban tulajdonképpen az író maga volt, az ő látomásai, vágyai, érzései olvadtak ebbe a regényes alakba, amely a biedermeier-kor lehelletét hordozta magán. Tíz éve már, hogy a csendes temetőben pihen Krudy Gyula, ennek a szellemnek utolsó megszólaltatója és rég letintek a bűbajos.

Világnézet és virágnézet

Írta: KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

Barátom, ha egy tavaszi napon hazatérsz a mezőre, nemcsak egy csokor virágot hozhatsz, hanem egy kocsi-derekre való történelmet, megfigyelést, pletykát is, föltéve, hogy szentelen kíváncsisággal és alázatos lélekkel járkál-tál ottan. A virágok, kérlek, a szó szoros értelmében élnek. Hogy úgy fejezzem ki magam, társadalmi, gazdasági és szerelmi életet is élnek. Összekeverednek, megismerkednek és gyakran elhídegülnek, szakítanak is. Szeretik, gyűlölik egymást. Egyéniségük van.

Például egy marék növénymagot dobssz ki a tavaszi szélbe. A magok megeregnék, kiszendülnek, fölcseperednek. Egyforma színű és alaku, göm-

bölyű, buksi virágok tarkítják a gyö-pői. De az egyenlőség nem tart sokáig. Hamarosan észreveszed, hogy az egyik kiugrik, tért hódít, elnyomja szomszédait, a többi fölé nő, szétterjeszti leveleit s megsemmisíti, agyonnyomja őket. Ez a két könyökkel dolgozó primadonna, aki állandóan „akar”, megszege a „kollektív szerződést”, külön fizetést és jogokat vív ki magának, a rossz kartárs, a kiszákmányoló, a törtető, az életrel-velő, vagy a tehetség, ahogy tetszik.

Ebben az élethalál-harcban a növények szövetségeseiket keresnek. Néha egymáshoz fordulnak segítségért. Meg-erül azonban, hogy idegen, külső hatalomhoz is folyamodnak. Hallottad a bu-

zavirág esetét? Fejlődő bimbója ész-za-zadokon át a darazsak kedvenc cseme-géje volt. A darazsak rároppentek, le-rágták, a buzavirág pedig nem tudott szaporodni. Kétségbeesésében nyilván gondolkozni kezdett, azzal a szívós tett-erővel, ahogy végső szükségükben az élőlények gondolkoznak és már csele-kedet is. Apró mézgyöngyöket izzá-ki magából. Erre ellepték őt a han-gyák, akik nagyon kedvelték ezt a kis-izes, cukrázati remeket. Most már rea-gel lelenkor, amikor a darazsak le-lentkeznek, egy dühös kaszáruját tal-olnak ott, egy belső, elszámi várakozás-got, a fulánkok és csónok között vá-ra-tusa indul meg, a hangyák leverik a da-razsokat, a buzavirág bimbója me-marad az utókor számára, virága ta-nattan és jövődjé biztosítva van. Er-dekes azonban, hogy a buzavirág csak a termékenyedés idején szőlőtt ezzel a miúkos-édes nedvvel. Folyékán a han-gyáknak nincs méz-lakoma.

Lehet-e virágokat nevelni? Lehet-sőt kell is. Hány elkényeztetett szoba-növény, pompás virágkisasszony pusztul el attól, hogy a szobalány egyszer véletlenül rájuk nyitja az ablakot. A virágok is megkövetelik a testedzést, a napi tornát, a hideg zuhanást. Kérészek mesélik, hogy a krizantémek, ha tulso-kat kaptak a jóból, egyszerre buja lombozatot fejlesztenek, öltözködni, vipe-részkedni kezdenek, valóságos örjögene-k és mint hisztérikus anyák, megölik tulajdon gyermeküket.

Vannak virágok — a jácintfélék — akik a szerelem idején különösen for-rók. Hűvös tavasszal épezzert hozzájuk menekülnek a didergő rovarok és szár-nyukon viszik be a himpört. Az üveg-házi pillé-k a szaporodás idején föl-emelik bibéjüket s a virágror úgy füs-tölög és fellegzik belőle, mintha valamit kegyetlen viadalban ágyuparkok bom-báznák egymást. Kiki a párját keresi. Akadnak szerelmi tragédiák is. Az atok-hinár himnemű példányát annakidején Amerikából telepítették ide, Európába. El is terjedt. De nem tudott szaporodni, Folyókban telepedett meg; ott tenege-ly lengett egy darabig, végül bekövetke-zett a halála. Az atokhinár elpusztult. Hiába várta amerikai párját. Utána halt.

Ne csodálkozz, hogy beszélek róluk, mint lelkiekről. A virágok lelkét Jagadis Bose, az indus tudós a kertjében már villamos műszerekkel mérte s lerajzolja, megrögzött idegrendszerük minden rezzenetét. Egy haldokló kaktusz túsója a fehér papíron kusza, de jémerhetetlen nyomokat hagy: S. O. S. Néme'ország-ban hormonokat adagolnak a beteg nő-vényeknek, gyökeret fejlesztenek azok-nak, amelyek eddig nem tudtak gyöke-ret verni. Növényorvosok működnek, akik kellő oltással megváltoztatják a fatörzsek színét is. Hidd el, nincs nesz-sze az idő, amikor egy holgy izgatottan telefonoz majd a növény-klinikára, a vi-rágok magántanárnak:

— Doktor ur, a szegfűm *széles lánca*; haja kócos és csapzott, nyakát lehajtja, félrebeszél. Jöjjön azonnal.

Két tavaszi vers

A töltés mentén

A töltés mentén ballagok haza
föltöttem fölleges az éjtszaka,
szítál a szelid tavaszi eső,
lankad a kedv és bágyad az erő.

Előbb-utóbb majd csak lesz valami.
Vonat jön, villognak az ablakai,
utána a szemafór váltja fényét,
S most zölden tündöklök, mint a
reménység.

Rónay György

A MÉHEK

A kört újra megfutották,
Ülök közöttük es nézem.
Aranyos szárnyuk zizeen.
Némelyik jön megterhelten
Virággal és mezzel.

Ök a kétséget nem tudják.
Se a bánatot, szomorúságot,
Szállnak a végtelenben
Vig énekkel — véges kis állatok.

A legnagyobb kincs az övek,
Hazájuk a Szép birodalma.
Szállnak virágról virágra,
Erdő, Mező, Illat az övek.

Soha még meg nem történt,
ezer évek óta sohasem.
hogy csunyára, rutra, rosszra
szálltak volna,
ezeket messze elkerülték.

A nagy, buja körengetekben
erdők-mezők hónap nem lettem.
Elindultam, álmod legénye
és busan, busan énekeltem.

Bartalis János

szerelmes idők. De könyvei élnek, mint-ahogy nagyon mélyen ott zsong szívünkben az örök romantika, minden józan-ság és minden technikai haladás ellenére is. Bár rohanják át a földi teret a vil-lámvonatok, bár hasítsák a sztratoszférát elképzeltetlenül gyors repülő-gépek, a láthatatlan átomországot meg-marad és ott suhan rajta a „Vörös postakocsi”, benne az „Álmok lovagja”, Szindbad. Ennek a három könyvnek je-gyében történik meg a visszafelé utazás egy szebb, egy jobb világ felé, amelyben ismét felismerjük hajdani érzelmes ön-magunkat, Krudy Gyula szíve halhatat-lanul tovább dobog, és ez a szív nem fog elcsitulni, míg olvasni és szeretni fogjuk a prózájában is örök költőt.

HOL TEREM A „DÖRZSÖLT FICKÓ”? Egy regényfordításban olvas-

ható: „Megláthatod, elég dörzsölt fickók teremnek e Marseille-ban”. Előbb is azon hokken meg a helyes nyelvérzékű olvasó, hogy miért van többes szám az elég (-sok vagy -keves) után. Elég munka, elég ember, elég gond, stb. De dörzsölhetjük aztán a szemünket a matt, hogy mi is az a dör-zsölt fickó. A rejtvény megfejtése egy-szerű: ein geriebener Kerl, mondják né-metül, ami agyafurt, furfangos fickónak felel meg a mi nyelvünkben. Nem szor-ulunk rá a dörzsölt fickóra, van nálunk elég agyafurt, furfangos, ármányos, huncut fickó, sőt kópé is. Akárki kö-vette el a dörzsölt fickót, ezt a sü-letlen németiséget el kell vetnünk. Ez az elfogulatlan szó egy francia regénynek, Jean Giono „Un de Baumugnes” című művének a magyar fordításába a német fordításból kerülhetett.

CORSO-MOZI, Arad

Ma délelőtt fél 12 órakor

matiné

30 lejes egységes helyárakkal

A fecskék

még nem tértek vissza, csak itt-ott verte fel fészéket egy-egy fecsképar. Vajjon mi az oka e késlekedésnek, holott máskor már e bájos madarak csicseregésétől volt hangos ilyenkor a falu, a város. Mert bizony jól megvannak ők közöttünk is, nem zavarja a fecskéket a forgalom, a villamos csengése, ha érszere találnak, amely alatt jól megbújhatnak jétevégyú fiókaikkal. Nálunk is üres még mindég az elárult fészék, kérések is napról-napra a kicsinyek, hogy mikor jönnek meg már a fecskék, pedig a tavaszról már lassan-lassan nyárra fordul az idő és bucsút mondott már az utolsó fagyos-szent is. Azonban a gyermekel kíváncsiságát még az óvónéni sem tudja kielégíteni, hiába faggatják ők napról-napra. Vajjon mi az oka tehát e késlekedésnek? Hát erre vonatkozólag különbözőképpen vélekednek azok, akik figyelik a madarak életét. Vannak, akik azt mondják, hogy mostanában nagyon pusztaporos volt a levegő ott délen, Afrikában. Minduntalan robbantak a bombák és egyre vígjogtak a fecskék féltelmes légi ellenségei, az acél-madarak... De az sem lehetetlen, hogy az időjárás-szakértőknek van igazuk, akik úgy vélik, hogy még hideg idő várható és ez megérzi a finom ösztönű madarak. Legyetek tehát türelmesek gyermekek! Lám, mosolyog immár az aranyugaru nap. Egyszer majd reggel csicseregésre ébredtek és itt lesznek ismét bájos, szeretve várt kis vendégeink, a fecskék...

— **Öfelsége I. Mihai király** könnyebben megbetegedett. (București). A királyi palota marsalli hivatala közli, hogy Öfelsége I. Mihai király könnyű rózsahimlőben megbetegedett. A kiadott első orvosi jelentés megállapítja, hogy a betegség lefolyása rendes. Az uralkodónak esütörtökön este 37,2, pénteken reggel 36,2 fok volt a hőmérséklete. Az uralkodónak tíz napot kell töltenie a Foisor-kastélyban. (Rador).

— **Tanévzárás az aradi római katolikus főgimnáziumban.** Az aradi római katolikus főgimnáziumban is befejezték a tanítást. Az I.—IV. osztályok évről-évre vizsgálja, írásbeli és szóbeli, május 22-ig, az V.—VIII. osztály vizsgálja pedig május 27-ig véget ér. A hálaadó istentisztelet és a tanévzáró ünnepélyt május 30-án tartják meg. Az iskola igazgatósága az évtizedes hagyományokhoz hűven az idén is jutalmazni szeretné a tanulásban jó eredményt elért növendékeket, de mivel a mai viszonyok között a jutalomkönyvek megszerzése csaknem lekérdőzetlenül akadályokba ütközik, a tanulók megajándékozása csak a magyar közönség támogatásával lehetőséges. Aki az ifjúság nevelését szolgáló és nélkülözhetetlen könyvvel rendelkezik, azt a jelzett nemes célra juttassa el az iskola igazgatóságához. Arad, Nicu Filipescu-utca 36-38.

— **Új kenyérárak Tarnaveniben-Dioszentmártonban.** (Saj. tud.) A városi közellátási hivatal közlése szerint a kenyér árát a keresztyékek számára kilonként az eddigi 28 lej helyett 40 lejben állapították meg.

— **A dróeriák nem költözhetnek el helységeikből.** (București.) A hivatalos lap május 6-i 104. száma egészségügyi miniszeri rendeletet közöl, amely kimondja, hogy a drogériák jelenlegi üzlethelységeikből csak a minisztérium előzetes engedélyével költözhetnek el.

— **Az osztályorszájként negyedik osztályának elsőnapján húzása.** (București.) Az osztályorszájként negyedik osztályának elsőnapján húzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket: 2.000.000 lej: 44.558; 600.000 lej: 36.741; 100.000 lej: 27.339; 80.000 lej: 12.053, 53.111 és 22.670; 60.000 lej: 29.877; 40.000 lej: 15.652, 53.469 és 33.992; 30.000 lej: 41.943, 74.268, 51.216, 14.348, 45.288, 46.245 és 16.938. A felsoroltakon kívül még több sorsjegyet húztak ki egyenként 20.000 lej, 14.000 lej, 10.000 lej, 9.000 lej és 8.000 lej nyeresémmel. A húzás tovább folyik. Számhibákért felelősséget nem vállalunk.

Május 17, hétfő
Róm. kat.: Paskál
Protest.: Paskál
Ort.: Andronik

Ár: 4 ó 21 p
Árny.: 19 ó 32 p
Nappal hossza:
15 óra és 11 perc.

A Déli Biriap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Pinta Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólítások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

Mindenkinek tudomására adjuk és örömmel felhívjuk figyelmét a junius elején Aradon megjelenő

Havi Szemle

című szépirodalmi és keresztény közművelődési folyóiratra.

Ha szórakozni akar és szórakozva tanulni, feltétlenül szerezz meg valamennyi erdélyi írónak együttműködéséből és tanulmányából összeállított havonta egyszer, 20 oldal terjedelemben kiadott képes folyóiratunkat. Felelős szerkesztő: Molnár Árpád.

Szerkesztői bizottság: Dr. Fodor József, Dr. Olesz Lajos, Vita Zsigmond.

Hosszu idő óta ez lesz az első magyar nyelvű szépirodalmi lap. Örvendünk, hogy alkalmunk nyílik ezen a módon is szólni népünkhez. Pártoljuk és szeressük ezt a közeli napokban megjelenő, nagy figyelemmel és szeretettel összeállított lapot.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Arad, Str. Bratianu Nr. 2-4. Nem akarunk mást, mint magyar olvasóinknak egy hasznos és tanulmányos, de egyúttal tudást, meggyőződést szórakozást és derüt is adó lapot nyújtani.

Előfizetési ára egy félfévre: 360 lej. Egy példány ára: 60 lej.

A HAVI SZEMLE szerkesztősége.

— **MEGSZÜNTETTEK AZ UTAZÁSI ENGEDÉLYEKET.** (București). A Rador jelenti: A belügyminisztérium közli, hogy május 15-i kezdettel a keresztény vallású román állampolgárok részére az utazási engedély kötelezettségét megszüntették. Ettől a naptól kezdve semmiféle különleges engedély nem szükséges a vasuton és társasgépkocsin való utazáshoz. Az utazási korlátozás a zsidók és idegen állampolgárok részére továbbra is érvényben marad. Ezek csak az illetékes hatóságok kibocsátotta engedély birtokában utazhatnak.

— **A lakbér-szerződés meghosszabbításában** részesülő idegen alattvalók újabb pótgépjéke. (București.) A hivatalos lap május 7-i 105. számában újabb pótgépjéke jelent meg azokról az államokról, amelyeknek Romániában élő alattvalói viszonyossági alapon lakbér-szerződésük meghosszabbításában részesülnek. A második pótgépjékben szerepel Argentína, Csile, Dania, Finnország, Horvátország, Magyarország, Portugália és Szlovákia. Az első gépjékben szereplő tízenhárom és a másodikon levő három országgal együtt huszonkét állam alattvalóinak lakbér-szerződését hosszabbíthatják meg.

— **A hadkiegészítő parancsnokság közleménye a zsidók jelentkezéséről.** A timistorontali-temesvartortali hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy az 1943. évre munka alól felmentett zsidóknak alábbi napokon d. u. 4 órakor a következő sorrendben kell jelentkezniük a parancsnokság épületének udvarában: Május 17-én, hétfőn azoknak, akiknek neve A-val és B-vel kezdődik, május 18-án a C és D. kezdődöttel, 19-én E. és F., 20-án G. és H., 21-én J. és K., 22-én L. és M., 24-én N. és O., 25-én P. és R., 26-án S. és Sch., 27-én T. és U., május 28-án pedig V., W. és Z. Ugyanezen a napokon és ugyanilyen betűbeosztás szerint tartoznak jelentkezni, délután 6 órakor, a Timisoara-Temesvartort lakó idegen állampolgárságú zsidók. Az utóbbiak hozzák magukkal azokat az okmányokat, amelyek alapján az országban tartózkodnak, a felmentettek viszont azokat, amelyeknek alapján felmentették őket. A jelentkezés kötelező.

A köhögés azonnali gyógyítása

Sokszor nem tulajdonítanak jelentőséget a hideg idő vagy a huzat következtében támadt köhögésnek, amely azonban szövődményeket okozhat: rekedtséget, heves köhögési rohamokat, légszűrt, stb. Az „Epehidil Asfar”-szirup, amely gyógynövények főzetéből és szorvezet normális

működésére ártalmatlan különböző sókból készül, bármilyen köhögést gyógyít és kiküszöböli a szövődményeket. Az „Epehidil Asfar”-szirup bármilyen gyógyszerárban és drogeriában kapható. Főlerakat: Asfar-laboratórium, București, Olariu-utca 11.

— x —

A timisoarai-temesvári Magyar Nőegylet választmányi ülése

A timisoarai-temesvári Magyar Nőegylet áldásos működéséről csak ritkák értesülhet a nagy nyilvánosság. Legfeljebb azok a nagyobb és kisebb adományok, amelyek a nőegylet és elsősorban a Dr. Kakuk Napköziotthon és Bölcsőde támogatására juttatnak áldozatos lelkűek a nőegylet vezetőségének kezébe és az ezekre vonatkozó hírlapi nyugtatások igazolják társadalmunk teljes bizalmát az egyesülettel szemben és igazolták, hogy itten áldozatos karitatív munka folyik.

Május hó 12-én a timisoarai-temesvári Magyar Nőegylet választmányi ülést tartott. Szappanos Gyuláné ügyvezető elnökő közölte, hogy mivel a jelen körülmények között a közgyűlés összehívása időszertől nem lehet, az illetékes hatóságoktól választmányi ülés megtartására kért és kapott engedélyt. Ezután sajnálattal közölte, hogy az elmúlt 2 év alatt a választmányi tagok jelentékeny része elhagyta a várost és ezzel közreműködésük megszűnt, viszont a felhalmozott társadalmi munka elvégzése mind nagyobb és nagyobb terheket ró a vezetőségi tagokra. Ez szükségessé teszi a választmány kiegészítését. Javasolta, hogy addig, amíg a közgyűlés tartható lesz, a választmány egészítse ki magát azokkal a tagokkal, akik az elmúlt két év alatt a legtevékenyebbeknek mutatkoztak a nőegylet támogatásában. A választmány a javaslatot egyhanguan elfogadta és a vezetőségbe 32 új tagot vett maga mellé.

Ezután az elnöki feladvastta a titkári és pénztári tisztségeket a választmány egy-egy tagjára bízta meg. Ennek kapcsán a Borsiczky Ottóné indítványára a választmány egyhangú közönetet és bizalmat szavazott a vezetőségnek.

Az ügyek tényleges vezetésére a választmány a maga köréből a következőket küldte ki Szappanos Gyuláné elnökő mellé: ö. Borsiczky Ottóné, Herman Gyöngyvér, Kiss Imréné, Dr. Litesk Aloné, Mészáros Gyuláné, Sajernann Ferenczné és Toldi Andrásné.

Örömmel hoztuk nyilvánosságra a Magyar Nőegylet választmányi ülésének azt a mátkósággal teljes lefolyását, mint legjobb bizonyítékát annak, hogy csak szeszabarcu elzatoság terjeszthet olyan híreket, mintha ez az egyesület nem teletelne a legkifogástalanabbul a maga feladatát.

— **Szépítik az albauljai-gyulafehérvári sétatér.** Az albauljai-gyulafehérvári városi vezetőség elrendelte a sétatér szépítését és rendezését. Az utak mentén díszeserkényeket ültetnek és virágágyakat létesítenek. Ezenkívül szaporítják a sétatérre lévő padok számát.

— **Orvosi bizonyítvány — két példányban.** A timisoarai-temesvári rendőrség utlevélosztályának közlése szerint azoknak, akik betegség címén kérnek utlevelet, orvosi bizonyítványukat két példányban kell betérjeszteniük.

(*) **Köszönetnyilvánítások.** Mindazoknak, akik szeretettel edesapánk temetésén résztvettek, sírjára virágot helyeztek, részvétüket nyilvánították, ezután mondunk hálás köszönetet. A gyászoló Teleki-család. — Mindazoknak, kik edes nővéremnek, illetve feleségemnek B. Dánielné Gazda Vilma temetésén résztvettek hálás köszönetet mondunk. A gyászoló család: Bucei Dániel és Trifné Gazda Emma.

— **Mozik műsora.** Vasárnap, május 16 és hétfő, május 17: Timisoara-Temesvár: Apollo: „Szabad egy táncra?“, Atlantik: „Farsang“ (Karin Hardt, Hans Nielsen), Capitol: „A kedves Corso: „A leányotthonban“ (Amadeo Nazzari, Lia Silvi), Thalia: „Nevető ifjúság“. — Arad: Aro: „A hamis eskü“, Corso: „Egy szegény ifju története“ (Remete Zaccani, Amadeo Nazzari, Caterina Buratto), Forum: „Aki mer, az nyer“ (Umberto Melati, Vivi Gioi, Primo Carnera), Urania: „A fájdalom melódija“. — Fratelia-Ujkisoda: Roxo: „Indul a vonat“ (Ferdinand Marin), Fratelia: „Csupa szerelem“ (H. Feiler).

Villám-riport

egy új Hangya-üzlet születéséről
Délután félnyeg. Teljes üzem a szerkesztőségben, amikor a telefon megszólal:

- Brr... brr...
- Halló?
- Igen, a Déli Hírlap szerkesztősége.
- Itt Józsefvárosi Hangya-üzlet.
- Józsefvárosi?

— Igen, a hétfőn megnyíló új Hangya-üzletből beszélünk. Eppen arra akarom térni, szíveskedjék idefáradni s a látotlakról beszámolót írni.

Ez volt az előjáték. A második számú Hangya-üzlethez Timisoara-Temesvárott. Az első üzlet a szövetkezet megalakulásának harmadik hónapján, tavaly, június 3-án nyílt meg.

S most itt a második.
A Dragalina-tér és a Vacarescu-utca sarkán levő üzlethelyiségben lezárt redőnyök mögött folyik a leltározás. A régi és az új „gazda” megbízottai minden egyes cikket leltárba vesznek. A Hangya egész vezérkara itt van. Az auid-nagyenyedi központ részéről Ungli Mihály igazgató szintén részt vesz az átvétel, berendezés és megnyitás munkájában.

Néhány pernyi szünet van a munkában. Ekkor megszólal a világ egyetlen emberi tömörüléséből sem hiányozható borulató. Egyhanguan letorkolják. Eppen így aggályoskodtak egyesek a gyárvárosi Traian-téren működő első számú üzlet megnyitása előtt s mégis, vagy talán éppen e miatt, milyen nagyszerűen bevált! Dehát az volna a szomorú, ha biztosra mennének és nem szurkolnának.

Igaz, hogy Ungli igazgató véleménye szerint a Traian-téri üzlethez hasonló helyiség a fűszer- és csemege-szakmában (a második üzlet ugyanilyen lesz) egész Erdélyben nincsen. De a józsefvárosi bolt sincsen megvetendő helyen. A városrész legforgalmasabb helyén, a piac tözsomzédságában várja hétfőtől kezdve a vevőket.

Agátsy János alelnök megjegyzi, hogy az árúkeszletet hál'Istennek a gyárvárosi üzlet rakтарыában található áruval ki lehetett egészíteni. A berendezés megjavítása, festés, miegymás már befejeződött, úgyhogy holnap reggel az üzlet felhuzza redőnyeit, hogy minden rendű és rangú vásárlót, szövetkezeti tagot kiszolgáljon. A gyárvárosi üzlet nem is egy év alatt megalapozott hírneve biztosíték.

Még csak egyet. A Hangya vezetősége ebből az örvendetes alkalomból, amely újabb lépés a szövetkezeti erősödés felé, arra kéri a tagokat, elsősorban a józsefvárosiakat, akiknek most régi óhaja valósult meg, fizessenek be a jegyzett üzletrészek hátralékos összegét. Hétfőtől kezdve már az új boltban is lehet fizetni. Nem tudom, nem titokzóság-e, ha elmondom, hogy a Hangya-szövetkezetnek teljesen ki nem fizetett üzletrészen egy millió lej künnlevősége van. Viszont örökökérvényi igazság, hogy az üzlethez pénz, pénz és megint csak pénz kell.

S végül, szintén kérelemre, megismételjük a Hangya jelszavát: Minden tag — jelenleg 1400 körül van a számuk — legalább még egy tagot szerezzen a szövetkezetnek. Ezzel a cselekedetével hozzájárul a népi közösség gazdasági meg erősödéséhez. Ebből viszont a közösség minden tagjának csak előnye lehet.

Délután félöt. A cikk még bekerül a vasárnapi lapba, s hétfőtől kezdve már nem lepődünk meg azon, ha a telefonban így jelentkezik: Itt a józsefvárosi második számú Hangya-üzlet. (P. J.)

Helybéli iparvállalatnál mefelelő gyakorlati és jó bizonyítványokkal rendelkező

GÉPÉSZ

azonnal elhelyezkedhetik A „Gépész” hírlapjának aot ainfalokat a timisoara-temesvári kiadóhatal továbbítja

Zágoni Mikes Kelemen

1690—1761

Fájdalmas mosollyal gondolunk rá. Egyéni sorsa miatt a legrokonszenvesebb íróink között. Az utolsó bujdosó kuruc. Késői lovagja, a XVIII. században, a Nagy egyenlőséghez, a fejedelemséghez, való hűségnek és szeretetnek.

A szatmári béke (1711) két erős akaratú főparancsnok, Pálffy János gróf és Károlyi Sándor gróf, műve. Az általános békevágy és a végső kimerültség kényszerű következménye. Rosszabb annál a békénél, amelyet már 5 évvel előbb köthettek volna a fölkelők a Habsburgokkal. Lényegében amnesztia. Főként arról intézkedik, hogy a császárhoz való visszatérés alapján a felkelők miként kaphatják vissza birtokaikat. Az alkotmány védelméről, a felkelés igazi céljáról, éppen csak ígért van benne. Rákóczi nem fogadhatja el. Az orosz cárral tárgyal, amikor a békét akarata ellenére megkötik. Akkor már csak a cártól vár katonai segítségét és nem látja a szláv kétszínűséget, amellyel Péter cár áltatja. A három név eltelik, amennyi időt kap a császárhoz való hűség bejelentésére, a fejedelem bujdosása megkezdődik. Csodálatos szívóssággal folytatja most már diplomáciai uton-módon a küzdelmet. A carbán csalódva, Danzigon át Angliába hajózik. Hajója kiköt Hull-ben, őt magát azonban már nem engedik Londonba. Így XIV. Lajoshoz, Párizsba utazik. Őt évig marad itt. Egyetlen célja, hogy országát az általános európai békefeltételek pontjaiba felvegyék. Küzdelme, önfelelőzása hiábavaló. A következő és végső állomás bujdosásában a törökországi Rodostó.

E hosszú uton, bujdosásban apródja, iródealkja, kamarása mindhalálig Zágoni Mikes Kelemen. Nemes székely vér, aki „nem az adomért szolgál, hanem a becsületért”. Atyját, Mikes Pált, kivégzik a császáriak, mert Thököly pártján van. Anyja újból férjhez megy és a mostoha-apa kivánságára a kis Kelemen a protestáns vallásról áttér a katolikus hitre. Kolozsvárott nevelik a jezsuiták a nemesi konviktusban. Amikor II. Rákóczi Ferencet az erdélyi fejedelemség székébe iktatják, régi hagyomány szerint erdélyi nemes ifjakat is udvarába fogad. Ezek között van a 17 éves Mikes Kelemen is. Soha többé nem hagyja a fejedelmet. Hiába írja édesanyja: „Az ő felsége hűségére igyekezzél békéni, ifjúságnak virágát mi haszna ott eltöltened, — egy ember reménységedet vetned, — ha meghal, mit csinálsz? Az igaz, hogy jószágodat mind másnak adták. Jobb (mégis) a magad hazájában lenned, hogyszem idegenek között... Téged kesergő édesanyád, kedves fiam, árva Torma Éva”.

Mikes azonban nem indul haza, amíg lehetne. Visszatartja szerelme is, Kőszegi Zsuzsi azonban, kinek „igen fősvényen osztogatták a szépséget, de rendes, tisztességes személy és tiszta jószág”, Bercsényi Miklós grófnak nyújtja kezét. Bizony „nemcsak a bucsut járják pénzzel, hanem a menyasszony táncát is”. Mikes lázájában pedig nem csillog az arany, hiszen bujdosó fejedelmét szelével s mikor két év múlva Bercsényi meghal, Mikes „le akarná téteni Zsuzsival a feketét”, de Zsuzsi Lengyelországba költözik, Bercsényi ottani birtokára. Klostromi rendtartás szerint él hát tovább a csalótt Mikes az öreg fejedelem oldalán. Szolgálja azt, akit annyira szeret, és előveszi a tollat. A fejedelemnek 1725 nagyvitékben bekövetkezett halála mélyen megröszélt. A fejedelem fiában reménykedik aztán, de György már nem tud magammal. József pedig éppen csak addig áll a bujdosók élén, amíg messziről megláthatják Erdély hegyeit, Mikes „örömezt bément volna

Zágonba, de az Ur befődözte előtte az odavívó utakat”. Legalább a havasokat látja, szülőföldje „koponyegit”. Az életfordítás vágya egyszer erősen támad fel benne. Mária Teréziától hazatérési engedélyt kér. — Ex Turcia nulla redemptio. — a válasz. Nem mintha ez az egyik legnagyobb király kegyetlen szívű lenne, de ez akkor az elvi álláspont a bécsi udvarban. Mikesnek tehát Rodostóban kell maradnia, Ostorodban — amint Bercsényi visszafelé olvasta. Társai lassan elhalnak mellőle. „Es nem mondhalom — írja a 207. utolsó levelében, — mint eddig, hogy hadd vigyék ki ezt, vagy amaz előre, mert egyedül maradván, nekem kell kimennem az áldozatra”.

Első levelét huszonhét esztendőskorában írja, az utolsót hatvankilencedik évében. Ebből kivessz 17 esztendőt, a többi „a haszontalan bujdosás”-ra esik. De nem kíván mást Isten akaratjánál, kéri tőle a jó halált és az üdvösséget. A halál 1761-ben ragadja el. A rodostói örmevny temetőben földelik el a pestis többi áldozataival együtt, nem találják csontjait, amikor a fejedelmet és társait nagy pompával hazahozzák.

Mikes írásai közül első helyen említenők a Törökországi Levéltáraké. Ez a mű levélalaktan irt emlékirat. A rodostói udvar életének 41 évét foglalja magában. Három szakaszra tagolható. Az első részt a magabizó ifju-

ság mosolygós derüje, a középsőt a komoly férfigondolkodás, a harmadikat az isteni akarathoz való bűles megnyugvat jellemzi. Leveleit nem P. E. kezdőbetűikkel jelzett névének írja, nincs névje Konstantinápolyban. A francia irodalom hatása alatt választja a levélalakot, a közlésnek ezt a könnyed formáját. A nagy francia levélírókat, Mme De Sévigné-t és Mme Maintenent nem ismeri, Jó közepes mintája César de Sausurre, a fejedelem rodostói vendége. Nemcsak a levélformát veszi kölcsön a franciáktól, hanem jórészt leveleink anyagát is. Francia könyvekből szedegeti össze a novellás, anekdotás részeket. Montesquieu és D'Argens is a forrása. Innen valók a különös apró történetek, felöltő különlegességek a Levelekben. E műnek stílusa az igazi érték és Mikes egyéni, jóízű humora.

A „Múltaságos Napok”-ban megkísérli a francia hősi regény átültetését irodalmunkba. Keretes formában hat novellát foglal magában ez a kisérlete, amelyet Gomezné Poisson Magdolna ugyanilyen című regénye nyomán szerkeszt. A stílus itt már nem olyan üde, vonzó, kedves, mint a Levelekben. Humora egészen elszikad. A francia katolikus irodalom középszerű munkáit is nagy buzgósággal, szabadon fordítja, de stílusa itt a legkevésbé értékes.

A fejedelem, akit annyira szeretett, a kassai dóm kriptájában alussza halhatatlan álmát, apródja és iródealkja, rodostói kamarása és utolsó hiva, a szeretet és hűség lovagja, sziveinkben él öröklék. (—a)

A kis libanásztor

Az apja, anyja korán fölkeltek
S kenyérkeresni munkára mentek.
Szoba-sarokban, kemény falócán...
Mosolyogva szunyadt durva darócán...
Tán az augsalyok körébe' fent ült,
Tán épp azoknak az ajkán zendült
Lelkét vidítva a játszi dal?...
— Főiverték: menjen libáival!

Ugy elváltozott mosolygós ajka,
Szeme oly nehéz... könyörül rajta.
Reggeli szellő hűvös fuvalma...
Kis kenyérkéjé' kezébe' tartja,
Ugy kívánja — bár ugy feketéllik: —
De nem kezd meg — messzi van délig!
Meg-megáll néha szegényke s ásít...
Meg csak elindul, hajtja libáit.

S ahogy kiér a buza-tarlóra,
— Édes Istenem, telet-e róla:
Hogy a kis lába tovább nem bírja,
Hogy oly édesen zeng a pacsirta...
A kepe mellé hogy odatve
Egy befőtlen nagy buzakéve...
Hogy ugy elmézi a kék eget,
Édes álm, hogy reá nevet?

Nosza, nem restek falánk libái:
Mind a tilosban!... édes csősz bácsi,
Legyen szíve, zálogba ne hajtsa.
A lányka álmát meg se zavarja!
— Tudja az öreg illendőképpen:
Kitereli a libákat szépen
S megörzi, a mig ébred a lányka,
— Jó Isten látja, de meg is áldja!
LAMPERTH GEZA

Az aradi Kölcsey-Egyesület pályázatát hirdeti romániai középiskolák magyar tanulóinak számára

Az aradi Kölcsey-Egyesület fennállása 62-ik évében versenyre hívja a romániai magyar tannyelvű fiú- és leányközépiskolák (liceumok, tanítóképző intézetek) tanulóit s számukra a következőket két pályatételt tűzi ki:

1. Erdélyi tudósok és írók élete és munkássága az emberi művelődés szolgálatában.

2. A magyar lírai költészet eszmévilágának fejlődése Balassa Bálinttól máig.

A Kölcsey-Egyesület mindkét pályázat számára három-három díjat tűz ki. Mindkét tétel első jutalmadja külön-külön 5000 (ötezer) lej, a második díj 3000 (háromezer) lej, a harmadik díj 2000 (kétezer) lej.

A bírálatot a Kölcsey-Egyesület elnöksége és az általa fölkerített hármas bi-

zottság fogja elvégezni. A bírálat vezetőszempontja, hogy vajjon a helyes ismeretudason kívül a pályázó tanuló kellő olvasottsággal bír-e a magyar nemzeti és az egyetemes emberiségi műveltség kapcsolatairól.

A pályázatokhoz jelégét kell kapcsolni. A versenyző tanuló neve, osztálya, iskolájának címe a mű jelégével együtt zárt borítékban legyen. A pályázatokát gépelve vagy olvashatóan írva, jelégés levelikkel együtt Aradra, legkésőbbben 1943. augusztus 31-ig kell megküldeni a Kölcsey-Egyesület elnökének, Fischer Aladárnak, római katolikus liceumi igazgatójának (Arad, Strada Nicu Filipescu No. 36-38.)

A jutalmazottak neveit a Kölcsey-Egyesület 1943. októberében fogja nyilvánosságra hozni.

Az elnökség.

Üdülésre szorulóknak figye mébe!

A szienderdofi, kiválóan szép nyaralóhelyen fekvő Klein-Villát megvettem és újonnan berendeztem. Napjantázio 10 lej idény kezdte június 1-én. Beteg-ét és zsidókat nem veszek fel. Josefine öngig. Steierdorf-Anica, Aurora-Pana ulu.

Fényképész-aboránst

(nőt vagy férfit) alkalmaz POLYFOTO, Bucuresti, Str. Edgar Quinet 9.

Apróhirdetések

HÁZAK, FOLDEK, szőlők, malmok eladásra, vételre, cseréjére minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95. (576)

ELADÓ két pár elsőrendű, 37-es női cipő, kitűnő állapotban lévő felöltő, 13-14 éves fiú részére és kis disznóbőr-utátska. Arad, Carol-körút 27. első emelet 6. (1368)

KIFOGASTALAN, hiba nélküli béni-fürdőkádát vennék. Bétechi-cukrászda, Arad. (1369)

GYERMEK-SPORTKOCSI, kifogástalan állapotban lévő, eladó. Cim sziveségéből Otília üzlet, Arad, Metianu-utca 3. (1370)

SÉVRŐ-CIPŐ, 37-es, fekete, fehérrel szegett, eladó. Arad, Marasesti-utca 7. szám, emelet. (1371)

SZABÁSZNŐ, konfekciós, kifogástalan varrónő, mesterkönyvvel, állást keres. Címeket Reclamához, Arad, Eminescu-utca 4. (1372)

Ma, a német filmipar leghatalmasabb teljesítménye

A hamis eskü

Minden képzeletet felülmúló alakítás

MINDENLIS bejaronót alkalmazok, csak iratokkal. Bétechi-cukrászda, Arad. (1373)

6-os CSEPLŐ-FESZERELÉS, Hofherr és Schrantz-féle, 1906-os, eladó. Scherer malm, Pecica. (1374)

BUCUREȘTI gyár alkalmaz vegyész, aki a lakk, olajzsír és főfesték gyártásában jártas. Ajánlatokat: Amidone-ria Titan S. A. București, Soseanu Vergulii, 252 címre. (1375)

AUTÓ-HENGERFURÓ és csiszoló, villanyos motorhajtással, eladó. Pászti András lakatos, Arad, Miron Cristea-tér 4. (1376)

GHIROCON, központban nagyon szép ház, parkosított udvarral, 3 szoba, melléképítményekkel, eladó családi okokból. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (1377)

TISZTVISELŐ orakönyvelést, levelezést, regisztrációk rendbentartását vállalja. Címét „Tisztviselő” jellegére Reclamához, Arad, Eminescu-utca 4. (1378)

URANIA: döntő sikerű filmek színháza Arad TELEFON 12 32

Ma és a következő napokon Előadások 11, 3, 5, 7, 9 ó-akor
Revük-revüje a párisi „Melody” színház hatalmas együtesének közreműködésével, 2 évi titáni munkával és 2 millió irak költséggel készült
Fajdalom melódiája

HATSCHER-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távszélő 16-95. Hazajánlati. Összegek ezrekben. — 25.000: belvárosi bérház. — 15.000: aradmegyei négy hengeres malom. — 8000: emeletes bérház. — 7000: üzletes ház kettős telekkel. — 4000: központban kettős telkű, nagy-jövedelmű átjáró ház. — 2500: piacnál nagyjövödelmü sarokház, új épület. — 2200: Carol-körút mellett kb. 300 ües telekkel, 3-szobás családi ház. — 1800: ötlakásos, nagykerüti, második kerületi. — 1300: Vlaicu-utnál négylakásos, nagykertes. (1380)

PULI-kölykök eladók. Arad, Bratianu-utca 7. első emelet, második lépcső, 6. ajtó, délután 2-4 között. (1386)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő kerékpárt bérebe vennék, lehet segédmotoros is. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (1387)

KORSZERŰEN berendezett farsagmunkáló gémműhely gépekkel és munkatermekkel bérebeadó. Pövébber Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (1388)

JÉGSZEKRENY, egyajtós, jó állapotban lévő, eladó. Arad, Granterilor-utca 7. (1389)

CORSO-MOZI

Vasárnap és hétfőn utójára.

A csupa vidámság, szépség tavaszi filmje:

A leányórhonban

AMEDEO NAZZARI, LIA SILVI, VIVI GIOI

FAJTISZTA angora hasas anyák és 5-hetes fiatalok eladók. Arad, Petru Rares-utca 109. (1381)

KETAJTÓS jégszekrény, jó állapotban lévő, eladó. Arad, Bratianu-utca 21. ajtó 10. (1382)

CORSO-ban

ELADÓ Kormick-motor, 60 HP. Cim Moara Mzei, Arad, Aurel Vlaicu-ut 202. (1384)

EUTOROZOTT szobát keres jobb családnál, fürdőszoba-használattal, magános uriaszony. Címeket ármegjelöléssel Reclamához, Arad, Eminescu-utca 4. (1385)

FÉLHALÓ, világos, keményfából készült, valamint egyéb burorok eladók. Timișoara-Freidorf, XVII-utca 10 szám alatt. (3454)

SÜRGOSEN eladó sötét, korszerű háló, valamint egyéb holmi. Timișoara IV., Bratianu-utca 7. földszinten a 13. ajtó. (3456)

PALACE-lávéház keres azonnali telépésre segéd-szakácsot (férfit vagy nőt.) Timișoara, Regele Ferdinand-körút 7. (3452)

EBEDLŐ, diófából készült, valamint egyéb háztartási tárgy, helyszüke miatt sürgősen eladó. Megtekinthető Timișoara II., Negruzzu-utca 25 szám alatt, 1-es ajtó. a nap bármely szakában. (3439)

legközelebb:

ELADÓ jégszekrény egyajtós, 70x56x70, jó állapotban lévő, továbbá alacsony, ülő fürdőkád, 2 ág. éjjeliszekrényekkel, 2 ruha-, valamint 1 konyhaszekrény, iróasztal, székek, valamint fémcsillár. Timișoara III., Ciardaș-utca 17. (3457)

ANGORANYUL-termelők adják át címeket a gyapjú értékesítése céljából az aradi kiadóban „Angora” jellegére. (3464)

BOGDARIGOS fürdő étterme bérebeadó. Bővebb felvilágosítást Keller gyógyszerész nyújt Timișoara, Carol-körút 27 szám alatt. Távszélő 27-54. (3494)

LINOLEUM-szőnyeg (valódi) eladó, 2 darab 3 méter hosszú, 2 méter széles, valamint 1 darab 3 méter hosszú, 67 cm. széles, továbbá 14 darab szép, nagy képeret. Timișoara V., Martirul Corneianu-utca 34 szám alatt. (3491)

FORUM-MOZI, ARAD

Ma bemutató. Az év legkacagatóbb vigjátéka.

Aki mer...az nyer...

A főszerepben: Umberto Melnati, Vivi Gioi, Prmo Carnera

BEJARONÓT, tisztát, egész napra keresünk. Timișoara III., Carol-körút 45. (348)

NYOMDAIPARI, valamint könyvkötészeti gépeket keresek (használt állapotban lévőket is). Hiánytalan ismertetést és ármegjelölést kér Kovács Anna, Timișoara III., Martirul Popescu-utca 5 szám alatt. (3509)

GYERMEKSZERETŐ mindenest keres azonnalra Fodoré, Timișoara IV., Ion Ghica-utca 19 szám alatt. (3474)

BAKANCS, 42-es számú, alig használt, továbbá 38-as, draps-inü. női parafatalpu cipő, új, valamint 42-es, jó állapotban lévő, magasszárú férficipő, ugyszintén női, valamint férfi-keflöltő sürgősen eladó Krausz szabónál. Timișoara, Bonaz-utca 14 szám alatt. (3473)

ÜZLELTHELYISÉGET, nagyobát, keresnek Timișoara (csak forgalmas helyen levőt), I. II. vagy IV. kerületben. Ajánlatokat „Uj üzlet” jellegére a timișoarai kiadóhivatalba kérem. (3482)

CORSO-MOZI, Arad

Octav Feuillet világhírű regényének gyönyörű filmváltozata

Egy szegény ifjú története

A kalandos ifjúkor romantikus küzdelme, szerelme és diadala
Szereplők: ERMEITE ZACCONI, AMADEO NAZZARI, CATERINA BURATTO.

FÉRFIÖLTÖNY, keveset használt, jó állapotban lévő, eladó. Timișoara III., Ion Vasii-utca 56. 7-es ajtó. (3465)

GYERMEKÖCSIT, jó állapotban lévő, megvételre keresek. Ajánlatokat ármegjelöléssel „B. J.” jellegére a timișoarai kiadóhivatalba kérem. (6435)

IRÓASZTAL, iratszékény, takaréktűzhely, 2sütővel, nyugágy, kerti pad, kerti gumicső eladó. Timișoara IV. Fröbl-utca 36, II. emelet 25. (4114)

HÖLGYFODRASZT, valamint kézipótlót (manikűröst) keresnek azonnalra. Timișoara, Regele Ferdinand-u. 6 szám alatt. (3468)

SZMIRNASZÖNYEG, 4 1/2 x 3 1/2 méretű, továbbá háló, ebédő, szalon, konyhaberendezés, rézből készült függőlámpák eladók. Timișoara IV., Bratianu-utca 15. földszinten a 18-as ajtó. Megtekinthetők délután 5-7-ig. (3460)

BESZÉLŐ BABA, nagy, kocsiival, burorral eladó. Minden tárgy jó állapotban van. Timișoara IV., Bratianu-utca 21. földszinten a 7. ajtó. (3459)

TRAKTOROKAT, traktor-részeket, motorokat, gőzgépeket, cséplőket, valamint herefejtő berendezéseket (apparátusokat) azonnalra szállítunk, cserélünk, vesszünk. Közvetítőket díjazunk. Friedrich Desider, Timișoara, Cogalniceanu-utca 3. sz. (2803)

LİPOVAI-LİPPAI cementgyár megvételre keres jó állapotban lévő „Telefunken” gyártmányú villany-rádiót. Id. Krász Endre, Lipova. (4127)

DARAÖRLŐ, 50 centiméteres, smirglis kővel eladó. Lugoj, Episc. Radu-utca 39. (4128)

MEGBIZHATÓ szobaleányt azonnalra keresek. Jelentkezni Timișoara III., Carol-körút 6, I. em. (4129)

ELADÓK tiszta gyapjuból készült, használt, de kifogástalan állapotban lévő férfiöltönyök. Megtekinthetők hétköznapokon 2-5-ig. (Csak magánosoknak.) Timișoara IV., Bratianu-utca 21, 7-es ajtó. (3462)

A csizmás kandur

VESZÉK férfiöltönyöket, átmeneti, valamint télikabátokat, fehérműt és ágyneműt legnagyobb áron. Timișoara IV., Bratianu-utca 21, 7-es ajtó. 2-5-ig. (3461)

RUGANYOS matracok, szavatoltan tiszták, továbbá átalakításra is alkalmas hencser (rekamier), nagy, divatos, világos táskák, valamint régi művi (antik) varrógépek eladó. Timișoara, Gojdu-utca 9. Jobboldali lépcső, II. emeleten, 29-es ajtó. (3493)

MEGBIZHATÓ bejaronót keresnek. Timișoara III., Wilhelm Mühle-u. 13. 4-es ajtó. (3490)

SZMIRNASZÖNYEG, világos, 3x4 méretű, valamint sötét, 3 1/2 x 4 1/2 méretű eladó. (Csak magánosoknak.) Timișoara III., Memorandului-utca 97, Cluj-utcához közel. (3489)

TAKARITONÓT 7000 lej havi fizetéssel azonnal alkalmaz Hotel Savoy, Timișoara. (3488)

2 CUKRÁSZSEGEDET, jó munkásokat, alkalmaz Cofetaria Feagner, Predeal, Jud. Prahova. (3487)

KERESEK 1-szobás korszerű lakrészt (garconiert) azonnalra vagy június 1-re. Ajánlatokat „Jó fizető” jellegére a timișoarai kiadóhivatalba kérem. (3486)

GYERMEKÖCSI, korszerű, mély, eladó. Timișoara II., Alea Octavian Goga 30, a hátulsó bejárat. (3485)

KOCSIST, egy lóhoz, könnyű munkára fel-fogadnak. Timișoara IV., Ion Ghica-utca 9. (2484)

JÉGSZEKRENYT, egyajtóst, megvételre keresnek sürgősen. Ugyanott fehér ágyc eladó. Timișoara, távszélő 21-70. (3483)

İRŐGÉPET, lehetőleg használtat, de jó állapotban lévő, megvételre keres „Splendia” étterem, Timișoara IV., Müller Guttenbrunn-u. 14 szám alatt. (3471)

ELADOM ERDÖMET, 150 hold bükk, termelési joggal, a Bánságban, országút mentén. Haas, Timișoara, Unirii-tér 5. (3466)